

Advokáti proti totalitě – ojedinělý projekt ČAK startuje 5. 11. 2019

Byla sobota 5. listopadu 1949, kdy se pražský advokátní koncipient JUDr. Jaroslav Borkovec stal jedním z odsouzených, které za protistátní činnost v ranních hodinách na dvorku za pankráckou věznicí komunisté popravili. Přesně po 70 letech připadl 5. listopad na úterý a nedaleko pankrácké věznice – ve Velké porotní síni Vrchního soudu v Praze – startuje právě v tento den unikátní projekt České advokátní komory s názvem Advokáti proti totalitě. Nejen na počest tohoto popraveného příslušníka advokátního stavu, ale i dalších výjimečných kolegů, kteří se neváhali v minulém století postavit ve jménu svých klientů a svého přesvědčení totalitě, ať byla jakákoliv.

Česká advokátní komora sídlí na Národní třídě, kudy v podloubí Kaňkova paláce před 30 lety doslova kráčely dějiny. „Proto jsme si letošní významné třicáté výročí listopadových událostí chtěli připomenout ještě výrazněji, a také více advokátně. A tak jsme celý rok chystali rozsahem zcela ojedinělý projekt s názvem: Advokáti proti totalitě, který má tři základní součásti,“ přiblížila prvotní impuls projektu mluvčí ČAK PhDr. Iva Chaloupková.

První jeho součástí je **konference**, na které vystoupí významní řečníci, historici i právní teoretici ve Velké porotní síni Vrchního soudu v Praze, kde v padesátých letech probíhaly nechvalně známé nespravedlivé soudní procesy. Jedním z bodů konferenčního programu je křest **stejnoujmenné knihy** autorů Petra Tomana a Ondřeje Šebesty. Ta představuje osudy zmíněných deseti osobností – jedné advokátky, osmi advokátů a jednoho advokátního koncipienta, kterým 20. století postavilo do cesty nejednu životní křižovatku. „A nejednu osudovou volbu, zda se přizpůsobit režimu a jako mnozí jiní podlehnout strachu o sebe a své blízké, nebo se odvážným bojem za právo a spravedlnost totalitě vzepřít. Zvolili tu druhou. Někteří strávili desítky let v komunistických kriminálech, jiní museli navždy opustit advokacii, jeden z nich byl po zinscenovaném politickém procesu popraven. Nikdo z nás by s nimi neměnil. O to víc je třeba vážit si jejich statečných činů i rozhodnutí,“ uvedl u příležitosti křtu spoluautor knihy a sám advokát JUDr. Petr Toman, LL.M. Kniha vyšla ve vydavatelství Mladá fronta a je již k zakoupení v síti knihkupectví či přes webové stránky kniha.cz.

„Autorům této publikace patří dík, že strastiplné a přímo drastické životní příběhy, ať již advokátů známých, méně známých či dosud neznámých, předkládají čtenářům právě u příležitosti 30. výročí sametové revoluce a vpředvečer 30. výročí svobodné a (dosud) nezávislé advokacie. Jsem hrdý na kolegy, o nichž tato publikace pojednává, na ty, kteří se nikdy svému přesvědčení a advokátnímu slibu nezpronevěřili,“ uvedl předseda představenstva ČAK JUDr. Vladimír Jirousek a dodal, že je pyšný i na to, že mohl být přítelem jednoho z nich – Otakara Motejla. Možná i díky knize budou kromě něho, Dagmar Burešové nebo Jána Čarnogurského veřejnosti nyní známa i další jména advokátů – Jiřího Machourka, Milana Hulíka, Rastislava Váhaly, Františka Hejného, Kamilla Reslera, Jiřího Křížka a již zmiňovaného Jaroslava Borkovce, který zaplatil životem.

Protože Česká advokátní komora chtěla představit „deset statečných“ nejen advokátní, ale i širší laické veřejnosti a také proto, že všechny informace a zejména trojrozměrné exponáty z jejich života se do knihy zákonitě vejít nemohly, přidala další součást projektu – **výstavu**.

V galerii 17. listopadu na Národní třídě zaplňují plátna a výstavní vitríny zajímavé dokumenty a artefakty z jejich životů, mezi nim je k vidění například nepostradatelná rtěnka a oblíbená brož první dámy české justice Dagmar Burešové, talár s hermelínem Otakara Motejla, kterým jako předseda Nejvyššího soudu vítal i britskou královnu, bible Jána Čarnogurského, jež s ním „přežila“ kriminál -, nebo díky ní ho přežil i on, či brýle Jaroslava Borkovce, které měl na sobě, když psal svůj poslední dopis manželce před popravou.

Je toho ještě mnohem víc, ostatně vidět vše na vlastní oči mohou návštěvníci každý den od 6. listopadu 2019 do 31. ledna 2020, navíc zdarma. Ve všední dny bude otevřeno od 8 do 17 hodin, o víkendech od 10 do 17 hodin.

Osudy deseti statečných advokátů nesmí být nikdy zapomenuty a musí jako zdvižený ukazováček připomínat, že boj proti totalitě nekončí ani v době veskrze demokratické. *„Odhodlaně bojovali a přispěli svým dílem ke svobodě naší společnosti. V době, kdy slavíme důležité výročí naší obnovené demokracie, je čas si jejich osudy připomenout,“* uvedl předseda ČAK JUDr. Jirousek, který jejich činy navíc u příležitosti vernisáže výstavy ocenil advokátním vyznamenáním. Tři z nich – JUDr. Ján Čarnogurský, JUDr. Milan Hulík a JUDr. Jiří Machourek si je převzali osobně, za ostatní je in memoriam obdrželi jejich blízcí.

U příležitosti 70. výročí poprav JUDr. Borkovce spustila Česká advokátní komora také speciální webové stránky www.advokatiprotitotalite.cz, kde jsou publikovány ještě další dokumenty a fotografie, které se do knihy ani na výstavu nevešly a také velmi zajímavá dobová videa. I do budoucna mají tyto stránky ambici „žít“ dalšími příběhy podobně hrdinných advokátů, jejichž jména a osudy zatím zůstaly v zapomnění, ale dříve či později se objeví. Není tajemstvím, že díky jejich potomkům, přátelům nebo klientům se objevují už teď.

Závěrem patří velké poděkování všem partnerům projektu za to, že jej podpořili a spolu s ČAK vzdali hold opravdovým hrdinům československé advokacie.

Více informací:

PhDr. Iva Chaloupková,
vedoucí odboru vnějších vztahů a tisková mluvčí
České advokátní komory

Národní 16 | 110 00 Praha 1
Tel.: (+420) 273 193 160 | Mob.: (+420) 777 206 330
E-mail: chaloupkova@cak.cz
www.cak.cz | [@CAK_cz](https://twitter.com/CAK_cz)
Ochrana osobních údajů